

1 Gerundis

No costa gaire d'adonar-se de la diferència que hi ha entre dues construccions com *Els cotxes, que aparquen a la vorera, no deixen passar els vianants* i *Els cotxes que aparquen a la vorera no deixen passar els vianants*. En la primera, l'oració de relatiu, que escrivim entre dues comes, és una oració explicativa; això és, una oració que explica alguna cosa dels cotxes dels quals es diu que no deixen passar els vianants. En la segona construcció, en canvi, aquesta mateixa oració de relatiu, escrita, però, sense comes que l'aïllin de l'oració principal, i pronunciada per tant sense pauses que facin aquesta mateixa funció, és una oració especificativa o determinativa: especifica que els cotxes que no deixen passar els vianants són precisament els que aparquen a la vorera.

En el primer cas, denotant l'oració de relatiu una clara idea de causa, en lloc d'aquesta oració (explicativa) es pot usar una frase de gerundi: *Els cotxes, aparquant a la vorera, no deixen passar els vianants*. El gerundi explicatiu, doncs, és tan lícit com usual. En canvi, es considera un gal·licisme sintàctic inadmissible el gerundi especificatiu, és a dir, el que resulta de substituir, en la segona de les construccions indicades inicialment, l'oració de relatiu per una frase de gerundi: *Els cotxes aparquant a la vorera no deixen passar els vianants* (els altres no causen aquesta molèstia). Anàlogament, és correcte de dir *El fill de l'adroguer, tocant la flauta pel carrer, guanya més que el seu pare* (gerundi explicatiu); però si cal especificar que aquell fill de l'adroguer que guanya més que el seu pare és el que toca la flauta pel carrer, hem de recórrer a una oració de relatiu: *El fill de l'adroguer que toca la flauta pel carrer guanya més que el seu pare*.

Cal no confondre, però, un gerundi amb un participi present (esdevingut adjectiu), encara que sovint (per exemple, els de tots els verbs del primer grup) tinguin la mateixa forma. En *El partit dominant l'assemblea va imposar el seu criteri*, la forma *dominant* és també un gerundi especificatiu i, per tant, incorrecte: que dugui un complement directe, *l'assemblea*, demostra que és un gerundi. Caldria dir *El partit que dominava l'assemblea va imposar el seu criteri*. Però podriem dir *El partit que dominant va imposar el seu criteri*, en què *dominant* és un participi present adjectivat. Ho demostra clarament la concordança de nombre: *Els partits dominants van imposar el seu criteri*.